

830

Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse
Zaken
Woordvoerders Grensoverschrijdende
Samenwerking
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Cluster	STR	Behandeld	M.J.L. Patelski
Ons kenmerk	[Documentnummer]	Telefoon	+31 6 21 57 37 19
Uw kenmerk		Maastricht	26 februari 2020
Bijlage(n)		Verzonden	

Onderwerp

Inbreng Provincie Limburg n.a.v. Rondetafelgesprek Grensoverschrijdende Samenwerking op 4 maart jl.

Geachte Kamerleden,

Allereerst willen we u bedanken voor de uitnodiging aan gedeputeerde Drippy om namens de Provincie Limburg bij uw rondetafelgesprek te spreken over grensoverschrijdende samenwerking. In deze brief willen wij onze inbreng ook schriftelijk uiteenzetten.

Voor Limburg is de samenwerking met de buurregio's Noordrijn-Westfalen (NRW), Vlaanderen en Wallonië van groot belang. In ons collegeprogramma is ruime aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking. Hier in staat onder meer de wens om de Einstein Telescoop naar onze (grens)regio te halen. Recent hebben we de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geïnformeerd over de Europese procedure en de noodzaak om nu als nationale overheid samen met de buurlanden op te trekken. Het is dankzij de grensoverschrijdende allianties dat de kans voor het grijpen ligt om de telescoop naar Nederland te halen. We zien ons daarnaast gesterkt door de proactieve rol die het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties pakt op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking. Dat stimuleert ons om samen aan de slag te gaan. Want er zijn nog zaken te beslechten. Zoals op het gebied van grensoverschrijdende warmtenetten, duurzame energieopwekking of internetkabels. Deze zijn tussen Limburg en de randstad in verschillende opzichten nog altijd makkelijker aan te leggen dan met onze burens vlak over de grens. In deze brief zullen we ook een aantal andere voorbeelden meegeven.

MFK en Interreg

Momenteel zijn de onderhandelingen voor het Meerjarig Financieel Kader gaande. De inzet van het Nederlandse kabinet is helder: geen hogere afdracht. We zijn van mening dat het kabinet zich hier niet op blind moet staren, want ook op andere schakborden worden belangrijke beslissingen genomen. De Europese regionale investeringsfondsen bijvoorbeeld hebben een grote bijdrage gehad voor veel Nederlandse regio's. Het belang daarvan voor onze innovatiekracht mag nu en op de langere termijn niet onderschat worden. Grote kansen en uitdagingen waar wij voor staan, moeten we in gezamenlijkheid

aanpakken. Zoals de Einstein Telescoop, samenwerking op regeneratieve geneeskunde met de Katholieke Universiteit Leuven, de grensoverschrijdende projecten op onze Brighlands Campussen en de verduurzaming van chemiecluster Chemelot.

Daarnaast willen we uw aandacht vestigen op de voorgestelde Interreg-periode 2021-2027. Ook hier zien we een stevige aandacht voor het stimuleren van regionale economieën via innovatie-samenwerkingsprogramma's. Op zichzelf, getuige de bovenstaande Limburgse voorbeelden, steunen wij de inzet van meer Europese middelen voor innovatie.

We maken ons echter zorgen dat de focus, met name van de Nederlandse inzet, zich te veel beperkt tot dit ene thema, in plaats van het in algemene zin wegnemen van grensbarrières. Bijvoorbeeld door uitwisselingen, onderwijsprojecten, promotie van grensoverschrijdend toerisme en stimulering van grensoverschrijdend werken. Projecten waarmee de basis, elkaar kennen en begrijpen, gelegd kan worden tussen burgers aan weerszijden van de grenzen. Onze zorgen hierover worden versterkt door de antwoorden van de staatssecretaris van EZK (2020D03530) op de schriftelijke vragen van het Kamerlid Van der Lee waarin nadrukkelijk wordt gekoerst op innovatieve samenwerking. In uw Kamer wordt echter met regelmaat benadrukt dat een brede benadering noodzakelijk is. Een voorbeeld daarvan is de motie Van der Molen c.s. (35 000-VII, nr. 21) waarin gepleit wordt voor het bevorderen van grensoverschrijdende evenementen voor jongeren. Ook de motie Von Martels/Schonis (26 419, nr. 86) waarin gevraagd wordt voor meer grensoverschrijdende samenwerking tussen musea om toerisme in de grensregio te bevorderen, kan worden gezien als ondersteuning dat grensbarrières niet alleen rond innovatie weggenomen moeten worden.

We roepen u dringend op om de regering te bewegen om minimaal 35 % van de Interreg-middelen ter beschikking te stellen voor het verminderen van barrière-werking van de grens, naast het stimuleren van grensoverschrijdende innovatie. Het zijn juist inwoners en mkb'ers die er van profiteren als we het makkelijker maken om over de grens te leven en te werken.

Luchtvrachttax

Ook binnen onze landsgrenzen liggen er nog kansen om meer met de grenzen rekening te houden. Uw Kamer lijkt dit te ondersteunen door het met algemene stemmen aannemen van de motie Van der Molen c.s. (35 300-VII, nr. 21). In deze motie wordt gepleit om de stapeling van effecten van beleid voor grensregio's op te nemen in het afwegingskader voor beleid en regelgeving. Dat dit van groot belang blijft, blijkt uit de onderbouwing voor het wetsvoorstel belasting op luchtvaart. In dit wetsvoorstel zijn de effecten van de belasting voor de luchtvrachtsector onderzocht door CE Delft (Economische- en duurzaamheidseffecten Vliegbelasting, april 2019). Het rapport beperkt zich daarbij volledig tot Schiphol en heeft geen enkel oog voor de mogelijke effecten voor het tweede vrachtvliegveld van Nederland, Maastricht Aachen Airport. Juist daar kunnen de grenseffecten met vliegvelden zoals Luik en Keulen sterk voelbaar zijn. We dringen er dan ook op aan om – daar waar mogelijk – de regering te vragen na te gaan of er niet onbedoeld grenseffecten optreden bij de wetsbehandelingen die nu plaatsvinden.

Mobiliteitsfonds

Een ander voorbeeld waarbij de grenseffecten betrokken zouden moeten worden is het voorstel om het infrastructuurfonds om te zetten naar een mobiliteitsfonds. Hierdoor moet niet langer de modaliteit, maar de mobiliteit centraal staan. Het is zeer te prijzen dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat

voornemens is om grensoverschrijdend vervoer in de modelberekeningen mee te nemen. Maar dan is het niet logisch dat de minister schrijft dat de Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse (MKBA) niet wordt herzien. Dit is – met name voor grensregio's – een gemiste kans omdat grensoverschrijdende aspecten nu niet standaard worden betrokken bij de MKBA maar er straks wel meer inzichten zijn. Een eerlijker afwegingskader had waarschijnlijk al veel eerder geleid tot andere afwegingen ten aanzien van een intercityverbinding naar Aken of robuustheidsmaatregelen bij goederencorridor langs knooppunt Venlo naar Duitsland.

Buurtaalonderwijs

Om over de grens te kunnen werken is het van belang de taal te spreken. Buurtaalonderwijs heeft dan ook onze expliciete aandacht. Dit wordt gedeeld door een vijftal andere (grens)provincies, te weten Groningen, Drenthe, Friesland, Gelderland en Overijssel. In een gezamenlijk bericht hebben we gevraagd om bij de herziening van het curriculum – anders dan nu wordt voorgesteld – expliciet aandacht te hebben voor het Duits als belangrijke buurtaal. In het bijzonder voor de vmbo-scholieren. Met de beheersing van de buurtaal kunnen hun carrièrekansen aanzienlijk toenemen. We willen u nadrukkelijk verzoeken om deze zorg bij de ministers van BZK en primair- en voortgezet onderwijs kenbaar te maken.

We hopen dat u aan de hand van onze inbreng, oproepen en voorbeelden samen met de minister van BZK verder kunt werken om grenzen om te zetten in kansen.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

